

1. Yaz tatilinde mahalledeki tüm çocuklar, boş arsayı bir oyun parkına dönüştürmek için bir araya geldi. Demir, burayı çocuklar için bir eğlence alanına çevirme planını arkadaşlarıyla paylaştı. Çocuklar, oyun parkı planına ilk başladıklarında her şey tam bir kargaşa içindeydi. Kimin ne yapacağı belli değildi, herkes bir ağızdan konuşuyordu ve hepsinin birbirinden farklı fikirleri vardı. Demir arkadaşları arasında görev dağılımı yaparak bu kargaşaya son verdi. Ela, bu proje için büyük çaba gösteriyordu. Sıcak havaya rağmen su taşıma işini üstlenmişti ve kendini bu işe adanmıştı. Onun bu istekliliği, diğerlerinin de kendilerini işe daha fazla vermesini sağladı. Çocukların bu çabası, mahalle büyüklerini de harekete geçirdi. Mahalleli, çocuklara destek oldu. Haftalar süren bu özverili çalışmanın sonunda arsa muazzam bir çocuk parkına dönüştü.

Aşağıdaki kelimelerin metindeki anlamlarına ilişkin tahminlerinizi yazınız.

kargaşa:

adamak:

özveri:

muazzam:

2. Bir yere nasıl gidileceğini tarif etmek için çizilen, takip edilecek yolu gösteren ölçeksiz haritaya **kroki** denir.

Aşağıda bir mahallenin krokisi görülmektedir.

Sabriye'ye iki farklı yeri birer cümle ile tarif ediniz.

Örnek cümle: Sabriye, kütüphaneye gitmek için köprüden geçip doğuya dönmelidir.

3. Jules Verne (Jül Vern), “Seksen Günde Dünya Gezisi” adlı romanında “Bir insan bir şey hayal edebiliyorsa başka bir insan bunu gerçeğe dönüştürebilir.” diyordu. Onun bu sözü bazı roman ve öyküleriyle de hayat buldu. Yazdıklarında geçen ve o dönemde uygulamanın çok mümkün olmadığı çeşitli teknolojiler yıllar sonra gerçek oldu. Örneğin Jules Verne’in 1865’te yayımlanan “Ay’a Yolculuk” romanında kahramanlar mermi benzeri bir uzay aracıyla Ay’a gitmek üzere bir yolculuğa çıkarlar. Ancak Ay’ı incelemek üzere tasarlanan ilk uzay aracı romandan neredeyse yüz yıl sonra fırlatıldı. Bu, 1958’de Ay’a gitmek üzere fırlatılan ancak fırlatıldıktan kısa süre sonra patlayan Pioneer 0 adlı uzay aracıydı. Ay’a insanlı ilk yolculuksa bundan yaklaşık on yıl kadar sonra 1969’da gerçekleşti.

Bu metinden hareketle Jules Verne ile ilgili ne söylenebilir? Bir cümle ile açıklayınız.

4. Roman ve çizgi roman okumak aynı maceranın iki ayrı yolu gibidir. Çizgi romanlar olayları resimlerle canlandırır; tıpkı arka arkaya dizilmiş küçük bir film gibi karakter, mekân ve sesleri ayrıntıya girmeden çizimlerle aktarır. Bu görsel ağırlıklı anlatım okuma sürecini hızlı ve kolay hâle getirirken çizer, hayal etme işinin büyük bir kısmını okuyucu için önceden halletmiş olur. Öte yandan romanlar kelimelerin gücünü resim kullanmadan kullanır; karakter, olay, duygu ve düşünceleri ayrıntısına kadar aktarır. Karakter ve mekânları hayal etmek okuyucuya düşer. Sonuç olarak çizgi romanlar okuyucuya bir görsel ziyafet sunarken romanlar kelimelerin gücüyle okuyucuyu daha derin ve düşünsel bir keşif yolculuğuna çıkarır.

Bu metne göre çizgi roman ve romanın farklarını yazınız.

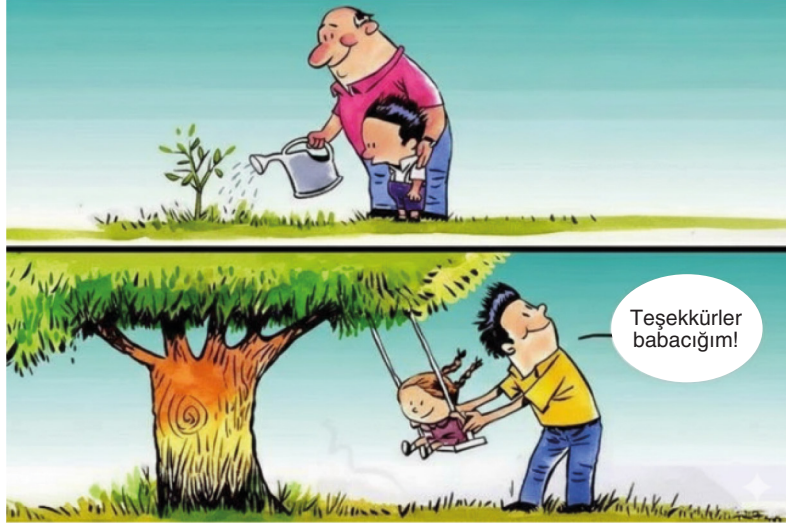
5. Çevre Kulübü'ndeki öğrenciler, atıkların neye göre ayrılıp geri dönüşüm kutularına atıldığını öğrendiler. Geri dönüştürülecek bu ürünlerin ham madde olarak kullanılıp yeni eşyalara dönüştürüleceğini öğrenmek onları mutlu etti. Kulüp olarak bir geri dönüşüm kampanyası başlattılar. Diğer öğrencilerden geri dönüştürülebilecek ürünler getirmelerini istediler. Öğrenciler geri dönüşüm kutularına atmak için eski dergi, karton süt kutusu, defter yaprakları, kolonya şişesi, meyve suyu kutusu, yoğurt kabı, deterjan paketi, oyuncak araba, reçel kavanozu, maden suyu şişesi ve konserve kutusu getirdiler.

Metinde belirtilen geri dönüştürülebilir ürünleri sınıflandırınız.

6. Besinlerin yapısında bulunan proteinler, gelişimimiz için önemlidir. Kas, saç, kan hücresi ve diğer pek çok dokumuzda proteinler bulunur. Ayrıca bedenimizde görevli enzim ve bazı hormonlar da protein yapılıdır. Et, süt, yoğurt, baklagiller gibi protein oranı yüksek besinlerle beslenmek bu yüzden önemlidir. Diğer besin maddeleri olan karbonhidrat ve yağlardan enerji gereksinimimizi karşılamak için faydalanırız. Ancak proteinleri daha çok bedenimizdeki önemli yapıları oluşturmak için kullanırız.

Metnin anahtar kelimelerini belirleyiniz.

7.

Görselleri inceleyiniz ve verilmek istenen mesajı yazınız. (Yazınızda noktalama işaretleri ve yazım kurallarına dikkat ediniz.)

8. a) Metinde yay ayraç içindeki yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

Canım Anneannem ( )
 Bu satırları odamda yazıyorum ( ) Hava bugün inanılmaz güzel ( ) Biliyorsun ( ) bu dönem Sakarya Üniversitesi'nin düzenlediği bilim şenliğine hazırlanıyoruz ( ) Bu hafta 3 ( ) kez toplanıp çalışmalarımızı tamamlayacağız ( ) Projemiz elektrik enerjisi üretimi üzerine ( ) Dün sabah saat 10 ( ) 30 ( ) da toplantımız vardı ( ) Toplantıda Ayşe Hanım ( ) dan bu konuyla ilgili yeni bilgiler öğrendik ( ) Onun desteği bizim için çok önemli ( )
 Seni çok özledim ( ) En kısa zamanda yanınıza gelip her şeyi ayrıntılarıyla anlatacağım ( )

b) Aşağıda verilen cümlelerdeki yazım yanlışlarını bulup cümlelerin doğrularını yazınız.

Buranın ormanları, doğu karadenizin ormanlarına çok benziyor.

yarın sakarya üniversitesinden prf dr yusuf bey, okulumuza söyleşi ve imza için gelecek.

9. Sabah uyandıklarında kendilerini hâlsiz hisseden Zeynep ve Kerem kardeşler bu durumun nedenini merak ediyordu. Teneffüste öğretmenlerine danıştıklarında Ayça Hanım yorgunluklarının düzensiz yaşam biçimlerinden kaynaklanabileceğini söyledi ve ardından onlara hemen uygulayabilecekleri basit bir öneride bulundu: “Bugün sağlıklı bir alışkanlık edinebilirsiniz.”

Öğretmenin tavsiyesini dikkatle dinleyen Zeynep, gün içinde tükettiği su miktarını artırmaya ve erken yatıp erken kalkmaya karar verdi. Kerem abur cubur yerine meyve yemeye, bilgisayar başında uzun zaman geçirmek yerine de kitap okumaya karar verdi.

Günün sonunda iki kardeş, beklediklerinden çok daha dinç ve enerjik olduklarını fark ettiler. Günü değerlendirirken yaparken Zeynep şaşkınlıkla “Demek ki küçük bir alışkanlık değişikliği bile bizi bu kadar güçlendirebiliyormuş!” dedi. Kerem de bu deneyimlerinden ilham alarak ertesi gün için yeni bir sağlıklı yaşam planı yapmaya başladı. Böylece iki kardeş, bunun kendilerini daha iyi hissetmelerini sağlayan bir yaşam biçimi olduğunu fark ettiler.

Metni düşünce akışına uygun olarak kendi cümlelerinizle özetleyiniz.

ÇÖZÜMLER

- Kargaşa:** Kalabalık, düzensizlik vb.nin yol açtığı karışıklık; kaos, mahşer. (sözlük anlamı)
Adamak: Bir şeyle yoğun olarak ilgilenmek (sözlük anlamı)
Özveri: Bir amaç uğruna veya gerçekleştirilmesi istenen herhangi bir şey için kendi çıkarlarından vazgeçme; fedakârlık. (sözlük anlamı)
Muazzam: Koskoca (sözlük anlamı)
- Olası cevaplar:
Sabriye, Nermin'in evine girmek için sürekli güneye gitmeli ve kavşaktan doğuya dönmelidir. Efe'nin evi, Sabriye'nin evinin doğusundadır.
- Jules Verne yazıları ve yazılarında yer verdiği sınırsız hayal gücüyle geleceğe yön vermiş, onun yazdıkları yeni ve teknolojik icatlara ilham olmuştur.

4.

Çizgi Roman	Roman
Olayları resimlerle canlandırır. Görsel ağırlıklıdır.	Resim kullanmadan kelimelerin gücünü kullanır.
Karakterleri, mekânları, sesleri ayrıntılı çizimlerle aktarır.	Karakterleri, olayları, duygu ve düşünceleri girmeden en ince ayrıntısına kadar aktarır.
Okuma sürecini hızlı ve kolay hâle getirir.	Okuyucuyu daha derin ve düşünsel bir keşif yolculuğuna çıkarır.
Hayal etme işinin büyük bir kısmını çizer halletmiş olur.	Karakterleri, mekânları hayal etmek okuyucuya düşer.

- Kâğıt ürünler, cam ürünler, plastik ürünler

6. Proteinler, besinler, beden gelişimi
7. Birinci görselde bir baba ve oğlu birlikte ağaç dikmektedirler. Bu görselde çocuk ve ağaç henüz çok küçüktür ve muhtemelen çocuk o zamanlar dikilen bu ağacın yıllar içinde nasıl gelişeceğini ve önemini tam olarak anlayamamıştır. İkinci görselde aradan yıllar geçince hem ağacın hem çocuğun büyüdüğünü görüyoruz. Hatta birinci görselde henüz küçük bir çocuk olan kişinin ikinci görselde kendi çocuğu olmuştur ve diktikleri ağaca kurduğu salıncak ile kendi çocuğunu sallamaktadır. İşte o anda babası ile yaptıkları bu işin yani ağaç dikmenin hem doğamız hem kendimiz için ne kadar kıymetli bir şey olduğunu anlamış ve şimdi yanında olmayan babasına içten bir teşekkür etmiştir.
8. a)
Canım Anneannem (.)
Bu satırları odamda yazıyorum (.) Hava bugün inanılmaz güzel (.) Biliyorsun (,) bu dönem Sakarya Üniversitesinin düzenlediği bilim şenliğine hazırlanıyoruz (.) Bu hafta 3 (.) kez toplanıp çalışmamızı tamamlayacağız (.) Projemiz elektrik enerjisi üretimi üzerine ( ) Dün sabah saat 10 (.) 30 (') da toplantımız vardı (.) Toplantıda Ayşe Hanım (') dan bu konuyla ilgili yeni bilgiler öğrendik (.) Onun desteği bizim için çok önemli (.)
Seni çok özledim (,) en kısa zamanda yanınıza gelip her şeyi ayrıntılarıyla anlatacağım (.)
- b)
Buranın ormanları, Doğu Karadeniz'in ormanlarına çok benziyor.
Yarın Sakarya Üniversitesinden Prof. Dr. Yusuf Bey, okulumuza söyleşi ve imza için gelecek.
9. Hâlsiz uyanan Zeynep ve Kerem, öğretmenlerinden (Ayça Hanım) düzensiz yaşam biçimlerinin yorgunluğa neden olabileceği tavsiyesini aldı. Zeynep su miktarını artırıp erken yatıp kalkmaya, Kerem ise abur cubur yerine meyve yemeye ve bilgisayar yerine kitap okumaya karar verdi. Gün sonunda daha dinç ve enerjik olduklarını fark eden kardeşler, küçük alışkanlık değişikliklerinin bile yaşam biçimlerini olumlu etkilediğini anladı ve sağlıklı yaşam planları yapmaya devam etti.
Metnin başlangıcı, gelişimi ve sonucunu kapsayan, ana olay örgüsünü ve fikri kendi cümleleriyle kısaca aktaran bir paragraf oluşturulmalıdır. Olayların akışına ve mantıksal sırasına uyulmalıdır.

Öğrenme Çıktıları

Soru No.	Öğrenme Çıktıları
1	T.O.5.5. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
2	T.O.5.7. Görselle iletilen anlamı belirleyebilme
3	T.O.5.9. Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
4	T.O.5.10. Metin içi karşılaştırma yapabilme
5	T.O.5.12. Metindeki unsurları sınıflandırabilme
6	T.O.5.16. Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümlene yapabilme
7	T.Y.5.9. Yazısında karşılaştırma yapabilme
8	T.Y.5.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme
9	T.O.5.23. Okuduğunu özetleyebilme